

Отримано: 18 жовтня 2023 р.

Прорецензовано: 29 жовтня 2023 р.

Прийнято до друку: 2 листопада 2023 р.

e-mail: sofia.nazarchuk@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-7561-0745>

e-mail: koul.kiev@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4155-6262>

DOI: 10.25264/2519-2558-2023-19(87)-89-93

Коломієць С. А., Куликова В. Г. Французькомовні публіцистичні тексти військової тематики: особливості перекладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2023. Вип. 19(87). С. 89–93.

УДК: 811.133.1:81

Коломієць Софія Андріївна,
магістрантка кафедри теорії, практики та перекладу французької мови,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Куликова Вікторія Григорівна,
кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ФРАНЦУЗЬКОМОВНІ ПУБЛІЦИСТИЧНІ ТЕКСТИ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕМАТИКИ: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ

У статті порушується проблема перекладу публіцистичних текстів військової тематики з огляду на функції публіцистичного стилю, з-поміж яких виокремлюємо інформативну і функцію впливу. Інформативна функція, яка часто втілюється в жанрі хроніки й полягає у викладі інформації без впливу на реакцію реципієнта, зумовлює уникнення використання слів і прийомів, за допомогою яких досягається цей ефект. Функція впливу, яка присутня зокрема в аналітичних статтях, вимагає використання лексем, художніх прийомів, через які автор маніпулюватиме реакцією реципієнта.

Головне завдання статті полягає у встановленні прагматичної мети та лексичних засобів, що використовуються в різних жанрах публіцистичних текстів з метою їх подальшого адекватного перекладу, а також у виявленні особливостей використання перекладацьких трансформацій при перекладі текстів військової тематики.

У ході дослідження було з'ясовано, що зазначені особливості стилю ускладнюють процес перекладу, адже створюють проблеми, пов'язані з лексичною, стилістичною і прагматичною складовими. Перекладацькі трансформації допомагають перекладачеві систематизувати вихідний матеріал і ретранслювати його засобами мови перекладу без порушень її мовних норм. Унаслідок аналізу перекладених уривків статей, було встановлено, що найбільш уживаними трансформаціями виявилися транскрипція, транслітерація, калькування, конкретизація, заміна, опускання й антонімічний переклад. Як показало дослідження, використання перекладацьких трансформацій неоднорідне і, як правило, спричинене досягненням комунікативної мети автора, дотриманням правил граматики мови перекладу, прагненням полегшити сприйняття тексту реципієнтом без втрати змістових і стилістичних елементів оригіналу.

Ключові слова: публіцистичний стиль, тексти військової тематики, перекладацькі трансформації, інформативна функція, вплив, еквівалентність.

Sofia Kolomiets,
Postgraduate of the Department of Theory, Practice and Translation of French,
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
Viktoriia Kulykova,
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory,
Practice and Translation of French,
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

FRENCH MILITARY JOURNALISTIC TEXTS: FEATURES OF TRANSLATION

The article deals with the problem of translating military-related journalistic texts in terms of the functions of the journalistic style, among which we distinguish the informative and the influence functions. The informative function, which is often embodied in the chronicle genre and consists in presenting information without influencing the recipient's reaction, leads to the avoidance of the use of words and techniques that achieve this effect. The function of influence, which is present in analytical articles in particular, requires the use of lexemes and artistic devices through which the author manipulates the recipient's reaction.

The main objective of the article is to establish the pragmatic purpose and lexical means used in different genres of journalistic texts with a view to their further adequate translation, as well as to identify the peculiarities of using translation transformations in the translation of military texts.

The study found that this feature of the style complicates the translation process, as it creates problems related to lexical, stylistic and pragmatic components. Translation transformations help the translator to systematise the source material and retranslate it into the target language without violating its language norms. The analysis of the translated article excerpts revealed that the most commonly used transformations were transcription, transliteration, loan translation, concretization, substitution, omission and antonymous translation. The study has shown that the use of translation transformations is heterogeneous and is usually caused by the author's communicative goal, compliance with the rules of grammar of the target language, and the desire to facilitate the recipient's perception of the text without losing the semantic and stylistic elements of the original.

Keywords: journalistic style, military texts, translation transformations, informative function, influence, equivalence.

Постановка проблеми. Вибір стратегії перекладу цілком залежить від лінгвістичних й екстралінгвістичних особливостей стилю і жанру тексту, які, в свою чергу, ґрунтуються на природі тексту оригіналу. Мета перекладача – використати

такі мовні засоби, які допомогли б зберегти еквівалентність оригіналу, але й водночас не порушувати лексичні, граматичні і стилістичні норми мови перекладу. Задля вирішення цих проблем, перекладач має в своєму арсеналі інструмент, який здатний полегшити цей процес – перекладацькі трансформації. Проте існує зворотній бік проблеми: чимала кількість думок щодо вибору трансформацій, а також їхнє прагматичне значення в перекладі.

Аналіз останніх досліджень. Вивченням публіцистичного стилю, його комунікативно-прагматичними та лінгвістичними особливостями займався багато дослідників (О. А. Щепка, Т. П. Лавренчук, С. І. Поворознюк, М. М. Нетреба, М. П. Шкрібяк, В. Д. Бялик). Популярним серед мовознавців є питання впливу на читача через публіцистичний текст і засоби його досягнення (О. С. Гончар, О. Л. Максимчук, В. М. Михайленко). У перекладацькому контексті об'єктом численних досліджень є трансформації, що застосовуються у ході перекладу зазначених текстів (Г. Е. Мірам, С. Є. Максимов, В. І. Карабан та ін.). Попри значну кількість праць, пов'язаних із цими аспектами, виділимо окрему гілку досліджень, а саме, вплив особливостей стилю й прагматичної мети автора на вибір трансформацій у ході перекладу публіцистичних текстів військової тематики. Ця проблема потребує вивчення у зв'язку зі збільшенням кількості текстів цієї тематики, виникненням нових понять і реалій, які наразі недостатньо досліджені, що й зумовлює **актуальність** нашої наукової розвідки.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у виявленні трансформацій, що використовуються при перекладі текстів публіцистичного стилю військової тематики. Реалізація мети обумовлює такі **завдання**:

- окреслити поняття публіцистичного стилю й виокремити його характерні ознаки;
- встановити прагматичну мету та лексичні засоби, що використовуються в різних жанрах публіцистичних текстів з метою їх подальшого адекватного перекладу;
- виявити й охарактеризувати особливості використання перекладацьких трансформацій при перекладі публіцистичних текстів військової тематики.

Виклад основного матеріалу. Публіцистичний текст є однією з найпопулярніших форм передачі інформації в сучасному світі. Як і в кожному функціональному стилі, в публіцистичному також можна виокремити певні характерні жанрово-стильові й лексико-граматичні ознаки.

По-перше, безумовно, однією з провідних функцій публіцистичних текстів, яка водночас впливає на стилістичні особливості цього стилю, є інформативність. Незалежно від жанру, комунікативним завданням публіцистичного тексту є висвітлення певної інформації на широкий загал. Із цього витікає інша характерна риса цього стилю, а саме орієнтація на реципієнта. Автор публіцистичного тексту насамперед визначає свою цільову аудиторію, середньостатистичним представником якої є пересічний громадянин країни, в якій оприлюднюється повідомлення.

Оскільки, як зазначено вище, публіцистичний текст – це інформаційне повідомлення, вагомий вплив на його формування має інформація. У наш час тексти публіцистичного стилю називають текстами «конвєсного стилю» (Щепка, 2018: 105), оскільки інформація, яку вони містять, швидко втрачає свою актуальність. Це пов'язано з тим, що сучасне покоління живе в епоху цифрових технологій і доступної інформації. Між безпосередньою подією та публікацією статті проходять лічені секунди, а то й часто ці два процеси відбуваються практично синхронно.

Інша функція, яка характерна публіцистичним текстам, є впливова, яку також іменують агітативно-пропагандистською (Михайленко, 2010: 114). Вибір засобів, які використовують для втілення цієї функції, залежить від різновиду й комунікативної мети публіцистичного тексту. Деякі тексти мають на меті сформувати суспільну думку читачів щодо певної особи/явища/процесу, викликати негативне або позитивне ставлення до особи/явища/процесу, тощо.

Отже, вважаємо доцільним зауважити, що прагнення втілити функціональні задачі публіцистичних текстів значною мірою зумовлює різноманіття лексико-граматичних засобів, які використовують під час написання текстів. Зокрема, реалізація інформативної складової зумовлює існування тезаурусу сталих словосполучень, нейтрально-забарвленої лексики і типових синтаксичних конструкцій. Натомість задля здійснення впливу на читача автор тексту вдається до використання емоційно-забарвленої лексики, слів із позитивною й негативною конотацією тощо (Лавренчук, 2011: 181). Як було зазначено вище, форма тексту також має вплив на перелік прийомів, що використовують для впливу на реципієнта. Серед них виокремлюємо повторення окремих слів або речень, використання риторичних запитань, спонукальних конструкцій (Михайленко, 2010: 115).

Проаналізуємо уривок звернення Президента України до народу в день початку повномасштабного вторгнення.

Nous n'avons pas besoin d'une guerre, ni froide, ni chaude, ni hybride. Mais si les troupes nous attaquent, si elles essaient de prendre notre pays – notre liberté, nos vies, les vies de nos enfants – nous nous défendrons. (BBC. (2022, 24 février). Conflit Russie-Ukraine: le discours fort du président Zelensky quelques minutes avant l'opération militaire russe. *BBC Afrique*. <https://www.bbc.com/afrique/monde-60508092>)

Мовець використовує особовий займенник «*nous*», щоб створити враження своєї близькості до народу в такі складні часи і єднання людей у боротьбі з агресором. Відмітимо застосування градації у першому реченні, яку вжито з метою підкреслити абсолютну незацікавленість країни в розгортанні воєнного конфлікту. Також мовець апелює до понять, важливих кожному громадянину України: свобода, власне життя, життя дітей. Таким чином, він наголошує на тому, що ворог становить загрозу для людей, а відтак закликає боротися і захищатися задля збереження себе і своєї держави. Отже, комунікативна мета цієї промови полягає в піднесенні загального настрою і заклику догуртування задля перемоги над країною-агресором.

Зауважимо, що з метою реалізації цих прийомів у публіцистичних текстах в усній формі традиційно використовують риторичні техніки, зокрема зміну тембру, інтонації, гучності голосу, риторичні паузи, тощо.

Дослідимо це на прикладі промови президента до народу на Великдень:

Pâques nous donne l'espoir que la lumière l'emporte sur les ténèbres, que le bien l'emporte sur le mal, que la vie l'emporte sur la mort, et que l'Ukraine soit victorieuse. (FRANCE 24. (2022, 24 avril). Guerre en Ukraine : les célébrations de la Pâques orthodoxe malgré les bombardements. [Vidéo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=r7VOTBc9wNk>)

Відзначимо, що у цьому уривку також присутні художні засоби, зокрема антитеза, анафора, метафора, завдяки яким мовець маніпулює реципієнтом. У цьому випадку, він порівнює ворога зі злом, тьмою й смертю, а Україну зі світлом, добром

і життям. Таким чином, підкреслює, хто в цій війні бореться за справедливість, спонукає людей вірити в те, що перемога буде за добром.

Під час промови, мовець робить паузи, щоб виділити певні думки, звернути увагу слухачів до них і дати їм певний час на роздум і аналіз виголошеного. Окрім цього, він підвищує темп мовлення з кожною синтагмою для посилення емоційного впливу на аудиторію.

Проаналізуємо уривки статей, опублікованих у відомих французьких виданнях на початку війни в Україні та запропонуємо їхні українські еквівалентні тексти з метою виявлення трансформацій, що використовуються у ході перекладу.

Puisque l'Occident ne fait pas droit à son exigence d'un Yalta 2.0 – un nouveau partage de l'Europe entre l'Est, sous domination russe, et l'Ouest, sous influence américaine –, il prend des gages. Il crée un cordon sanitaire autour de la Russie, ressuscitant la doctrine soviétique de la « souveraineté limitée » des pays limitrophes. Sa justification ? Le besoin de « sécurité » de son pays – en fait, la nécessité de protéger son propre régime contre la contagion démocratique. (Luc de Barochez (2022, 24 février). Ukraine-Russie: les temps sauvages. *Le Point*. pp. 30-32)

Оскільки Захід не задовільнив його вимогу щодо Ялти 2.0, нового поділу Європи між Сходом під керівництвом Росії й Заходом під впливом Америки, він бере все у свої руки. Він створює санітарну зону навколо Росії, воскрешаючи радянську доктрину «обмеженого суверенітету» сусідніх держав. Як він це виправдовує? Його країні потрібна «безпека» – хоча насправді це його потреба захистити власний режим від демократичного зараження. (Тут і надалі переклад наш, С.Коломієць)

Для коректного аналізу уривку коротко окреслимо зміст статті. Журналіст змальовує ретроспективу події 2013-2014 року, коли почалось вороже вторгнення росії на територію України, аналізує причини початку повномасштабного вторгнення й розмірковує щодо ймовірного розвитку подій.

Оскільки ця стаття належить до публіцистичного стилю, вона ймовірно зорієнтована на пересічного читача, який, у свою чергу, має загальне розуміння суспільно-політичних процесів й історії своєї країни. Хоча стаття належить до військово-публіцистичного стилю, автор використовує лексеми, які пов'язані зі сферою медицини, що асоціюються з концептами здоров'я, чистоти, забрудненості: «*la contagion*», «*un cordon sanitaire*». У цьому випадку такі слова використовуються в контексті воєнно-політичних реалій і допомагають підкреслити ставлення президента до демократії і прагнення «відмежуватись» від продемократичного світу, створивши бар'єр, «*санітарну зону*». До того ж автор використовує дієслово «*ressusciter*», коли йдеться про спробу відновити радянську доктрину «обмеженого суверенітету» сусідніх держав. Вибір слова в цьому реченні вдало підкреслює, що диктатор, який намагається відродити цю концепцію, ставиться до неї, як до чогось священного, чистого, адже прагне її «*воскресити*». Завдяки вдало вибраним лексичним одиницям і прийомам, автор статті не лише висвітлює фактичну інформацію щодо подій в країні, а й демонструє власне ставлення до осіб і союзи, залучені в ці процеси, а також чинить вплив на формування думки читачів стосовно цих процесів.

Натомість при написанні текстів інших жанрів публіцистичного стилю, наприклад, хроніки, репортажу, журналістського звіту, автор змінює фокус зі суб'єктивного аналізу інформації на її об'єктивне висвітлення. Слід зазначити, що при цьому автор може використовувати емоційно-забарвлені лексичні одиниці й художні засоби, якщо це зумовлено змістом тексту, однак при цьому у нього відсутнє прагнення висловити власну позицію. Проведемо аналіз наступного уривку:

L'opération militaire annoncée par le président russe Vladimir Poutine en Ukraine, jeudi matin 24 février à l'aube, a été dénoncée, depuis Washington, par son homologue américain Joe Biden comme une « attaque injustifiée ». Cette offensive provoquera « des souffrances et des pertes humaines catastrophiques », selon la Maison Blanche. (Isabelle Mandraud (2022, 24 février). « C'est un assaut permanent qu'a engagé Vladimir Poutine depuis des années contre l'Ukraine ». *Le Monde*. Retrieved from <https://www.lemonde.fr>)

Президент США Джо Байден назвав «невиправдану» військову операцію, проголошену президентом росії Володимиром Путіним в Україні зранку, 24 лютого. За словами Білого дому, цей наступ призведе до «катастрофічних страждань і загибелі людей»

Як і попередній приклад, ця стаття була опублікована в лютому 2022 році, і тут також описується період початку військових дій, його передумови й реакції провідних світових лідерів. Попри подібну інформативну насиченість, відмітимо розбіжності у цих прикладах. По-перше, тексти належать до різних жанрів: у першому випадку йдеться про аналітичну статтю, в другому – про хроніку. По-друге, відповідно до жанрів, комунікативна мета обох авторів відрізняється: як зазначалось вище, автор першої статі має на меті не лише інформувати читачів про актуальні події, але й продемонструвати власне ставлення та вплинути на думку аудиторії. Натомість автор хроніки хоч і використовує емоційно-забарвлену лексику, проте він водночас прагне об'єктивності власного висловлювання. Грунтуючись на особливості жанру повідомлення, він окреслює події в нейтральному тоні, тобто надає інформацію не підсилюючи чи послаблюючи реакцію реципієнта через особисту позицію журналіста. Попри це, в одному з речень спостерігаємо використання прикметника «*катастрофічний*», який демонструє негативне ставлення одного з суб'єктів статті, президента Сполучених Штатів, до військової агресії, а не висвітлює ставлення автора.

Таким чином, підсумуємо, що жанрова приналежність публіцистичного тексту зумовлює особливості викладу інформації, використання мовних засобів, прийомів, що надалі матиме значний вплив на переклад таких текстів.

Окреслені вище особливості жанру публіцистичного тексту ставлять складне завдання перед перекладачем – обрати такі прийоми перекладу, які допоможуть зберегти еквівалентність оригіналу і коректно передати зміст текстового повідомлення. Поняття еквівалентності відіграє важливу роль у теорії перекладу й практичному застосуванню її положень. Багато вчених досліджувало це явище, а отже підхід до його тлумачення дещо відрізняється. На думку Г. Сидорук (Сидорук, 2016: 34), найважливішим завданням перекладача є збереження еквівалентності значень й еквівалентності цілого текстового повідомлення, позаяк у такому разі перекладений текст не порушуватиме норми узусу цільової мови. Крім того, будь-який переклад має підпорядковуватися не лише вимогам еквівалентності, а також адекватності та тотожності (Мамрак, 2009: 24). Із цією метою часто доводиться вдаватися до використання лексико-граматичних трансформацій.

Варто зауважити, що найчастіше при перекладі речення перекладач вдається до використання декількох видів трансформацій одночасно. Розглянемо декілька прикладів.

À Djermouk, les forces azerbaïdjanaises ont pénétré de sept kilomètres à l'intérieur de l'Arménie, où ils ont établi de nouvelles positions militaires. Les habitants ont une seule crainte : que la victoire éclair des forces azerbaïdjanaises dans le Haut-Karabakh n'ait été que le prélude à une nouvelle attaque sur leur ville. (Patrick Saint-Paul (2023, 25 septembre). En Arménie, Djermouk redoute une nouvelle guerre après la perte du Haut-Karabakh. *Le Figaro*. pp. 8)

У Джермуку азербайджанські війська проникли на сім кілометрів углиб Вірменії, де створили нові бойові позиції. Місцеві мешканці побоюються лише того, що блискавична перемога Азербайджану у Нагірному Карабасі була лише преюдієм до нового нападу на місто.

Перш ніж перейти до аналізу перекладу, варто коротко окреслити зміст статті: йдеться про ескалацію конфлікту щодо спірної території, Нагірного Карабаху, між Вірменією й Азербайджаном. У цьому уривку можна дослідити використання різних видів трансформацій, зокрема тих, які відносяться до категорії лексичних перетворень. Для перекладу топоніма «Djermouk», міста у Вірменії, доцільно використати транскрипцію, яка враховуватиме фонетичний аспект слова. Водночас назву регіону «Haut-Karabakh» перекладемо за допомогою конкретизації, яка підкреслить особливість його географічного розташування, й транскрибування для збереження графічної форми слова. Окрім цього, словосполучення «*nouvelles positions militaires*» не можемо перекласти дослівно, оскільки це не дасть можливості повною мірою передати конотативне значення терміну і відтворити контекст речення. Натомість, потрібно використати прийом конкретизації і назвати це «*бойовими позиціями*», позаяк йдеться про відновлення військового конфлікту між державами та дії військових перед його початком.

Окрім цього, сполуку «*des forces azerbaïdjanaises*» можна перекласти, застосувавши прийом генералізації, і замінити її на назву країни, «*Азербайджан*». Така метонімічна конструкція зможе спростити структуру речення без втрати змістового наповнення.

У наступному реченні використовується типова для французької мови граматична конструкція з використанням особової форми дієслова «*avoir*» зі сполукою іменника «*crainte*» й залежного від нього прикметника. У зв'язку з тим, що сполука не характерна для української мови, для її перекладу варто використати граматичну заміну, а саме, заміну словосполучення предикатом «*боятися*».

Прикладом використання калькування в цьому уривку постає словосполучення «*la victoire éclair*», схематичну форму якого можна представити як «іменник+іменник». Ця лексична трансформація доречна, оскільки концептосфера слова «*éclair*» також містить поняття швидкості, раптовості й несподіваності. За морфологічними ознаками «*éclair*» є іменником чоловічого роду, однак іноді використовується в значенні прикметника, тому використовуємо прикметник «*блискавична*» в перекладі українською.

Досліджуючи ілюстративний матеріал, можемо стверджувати, що граматичні й лексико-граматичні трансформації використовуються менш часто у проаналізованих нами уривках, однак також значно впливають на якість перекладу.

Les préparatifs arméniens pour faire face à une nouvelle agression sont invisibles à l'oeil nu. Ni barrières physiques, ni barrages militaires n'ont été érigés pour barrer la route aux forces de Bakou. (Patrick Saint-Paul (2023, 25 septembre). En Arménie, Djermouk redoute une nouvelle guerre après la perte du Haut-Karabakh. *Le Figaro*. pp. 8)

Підготовку Вірменії до нового нападу складно помітити неозброєним оком. Нема ні фізичних бар'єрів, ані військових блокпостів, які би заблокували шлях силам ворога.

У першому реченні використаємо заміну елементів словосполучення «*les préparatifs arméniens*» з метою полегшити загальну структуру речення. Так, субституції підлягає головне слово словосполучення, а саме «*préparatifs*», тому що форма множини у цьому випадку не типова для української мови. Натомість, потрібно змінити її морфологічну форму, тобто використати іменник в однині, «*підготовка*». Залежне слово, відносний прикметник «*arméniens*», підлягатиме не лише зміні числа, а й частини мови, а саме, використаємо топонім «*Вірменія*».

У цьому ж реченні вживається прикметник «*invisibles*» із префіксом «*in-*», який вказує на заперечення якоїсь ознаки. Для перекладу складеного підмета доцільно використати антонімічний переклад, щоб уникнути подвійного заперечення. Таким чином, замінимо його на словосполучення «*складно побачити*», де прислівник «*складно*» вказуватиме на неможливість відслідкувати ознаки підготовки вірменських збройних сил до загострень конфлікту.

Тут також застосуємо опускання обставини мети «*pour faire face*», позаяк іменника «*підготовка*», вжитого у ролі підмета в реченні, а також загального контексту статті достатньо для розуміння ситуації, яка розгортається в регіоні. Підготовка у цьому випадку передбачає мобілізацію збройних сил, захист територій і відбиття нападів ворога.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження дозволяє нам зробити певні висновки. Публіцистичний стиль комбінує в собі різні характерні ознаки, зокрема наявність двох функцій, інформативної і впливу, які є визначальними під час вибору мовних засобів для написання текстів. При створенні інформативного тексту комунікативним завданням автора стає висвітлення інформації про події зі збереженням максимальної об'єктивності з боку автора. Функція впливу передбачає написання тексту, що зможе викликати реакцію в читача за допомогою таких засобів, як емоційно забарвлені слова, повторення, художні засоби, спонукальні речення тощо. В усній формі використовують прийоми риторики, а саме, зміна швидкості мовлення, тембру, паузи тощо.

Функціональна специфіка публіцистичних текстів ускладнює завдання перекладача, яке полягає в створенні еквівалентного до оригіналу тексту за допомогою засобів мови перекладу. Застосування перекладацьких трансформацій доволі неоднорідне і зумовлено індивідуальним вибором перекладача, який ґрунтується на особливостях тексту оригіналу. Було з'ясовано, що для перекладу публіцистичних текстів військової тематики найчастіше використовують такі трансформації, як транскрипція, транслітерація, калькування, конкретизація, заміна, опускання, антонімічний переклад.

Література:

1. Лавренчук Т.П. Стилістичні особливості публіцистичного стилю. *Сучасні напрями досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов*: збірник наукових праць. Житомирський державний університет ім. Івана Франка, 2011. С. 180–182.
2. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
3. Михайленко В. М. Публіцистичний стиль як засіб впливу на реципієнта. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород, 2010. Вип. 23. С. 114–116.
4. Сидорук Г. І. Basics of Translation Theory: навчальний посібник (англійською мовою). Київ: НУБіП України, 2016. 320 с.
5. Щепка О. А. Сучасний публіцистичний текст: кваліфікаційні та диференційні ознаки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2018. Вип. 34, т. 2. №. 34. С. 103–106.

References:

1. Lavrenchuk T.P. Stylistychni osoblyvosti publitsystychnoho styliu. *Suchasni napriamy doslidzhen mizhkulturnoi komunikatsii ta metodyky vykladannia inozemnykh mov*: zbirnyk naukovykh prats. (Stylistic features of journalistic style. Modern research directions of intercultural communication and methods of foreign languages teaching: collection of scientific papers). Zhytomyrskyi derzhavnyi universytet im. Ivana Franka, 2011. S. 180–182.
2. Mamrak A. V. Vstup do teorii perekladu: navchalnyi posibnyk (Introduction to translation theory: a study guide). Kyiv: Tsentr uchbovoui literatury, 2009. 304 s.
3. Mykhailenko V. M. Publitsystychnyi styl yak zasib vplyvu na retsypienta. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*. (Journalistic style as a means of influencing the recipient. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Philology. Social communications*). Uzhhorod, 2010. Vyp. 23. S. 114–116.
4. Sydoruk H. I. Basics of Translation Theory: navchalnyi posibnyk (anhliiskoiu movoiu). (study guide (in English)). Kyiv: NUBiP Ukrainy, 2016. 320 s.
5. Shepka O. A. Suchasnyi publitsystychnyi tekst: kvalifikatsiini ta dyferentsiini oznaky. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia*. (Modern journalistic text: qualifying and differential features. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology*). 2018. Vyp. 34, t. 2. S. 103–106.